

05 מאי 2020

**מתווה לחזרה הדרגתית למעונות יום ומשפחתונים לגיל הרך
שגרת עבודה בתקופת קורונה**

מסמך זה נכתב בכפוף להנחיות משרד הבריאות המתעדכנות מעת לעת באתר משרד הבריאות ובמטרה לסייע לצוותי חינוך-טיפול במסגרות לגיל הרך לנהל שגרה מותאמת בתקופת הקורונה

2 כללי	1.
2 מטרת המסמך	2.
2 עקרונות הפעלת מעון יום	3.
2 מבנה מעון היום	3.1
2 צוות המעון	3.2
2 סטנדרטים להפעלה	3.3
2 מספר הילדים במעון	3.4
3 מודל ההפעלה	4.
3 ימי ושעות פעילות	4.1
3 תקינה ותפוסה במעון	4.2
3 שמירת על קבוצות קטנות וריחוק בין קבוצות	4.3
4 כללי היגיינה	4.4
4 תחזוקה יומית וניקיון	4.5
5 כללי כניסה למסגרת הגיל הרך	4.6
5 שגרת פעילות בימי הקורונה	4.7
6 עדכון ושיתוף ההורים	4.8
6 דגשים פדגוגיים לעבודת צוות מסגרת לגיל הרך בשגרת הפעילות בימי קורונה	5.
6 דגשים למנהל מסגרת הגיל הרך	6.
7 הנחיות כלליות	7.
7 דיווח על איש צוות או ילד המפתח תסמינים במסגרת לגיל הרך	7.1
7 עקרונות הפעלת משפחתון	8.
7 עלויות וסבסוד (מעונות סמל):	9.
8 נספחים	10.
8 1 – הצהרת בריאות הילד	
9 2 – הצהרת בריאות לעובד במסגרת לגיל הרך	
10 3 – רשימת נוכחות יומית של ילדים	
11 4 – רשימת נוכחות יומית של אנשי צוות	

1. כללי

1. המתווה להפעלת מעונות היום ומשפחתונים לגיל הרך טרם סוכם עם משרד הבריאות ואולם, כדי לא לאבד זמן יקר ולאפשר לכם להתארגן לקראת הפעלתם הצפויה, החל מיום ראשון ה-10.5.2020, הנכם מתבקשים להתארגן על פיו. מיד לאחר סיכום המתווה הסופי תצאנה הנחיות משלימות.
2. מתווה זה יהיה בתוקף כל עוד המדינה פועלת בשגרת חרום לבלימת התפשטות נגיף הקורונה (להלן: "שגרת החרום") ובכפוף להחלטת הממשלה ועדכון צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (הגבלת פעילות מוסדות חינוך) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: "צו בריאות העם").
3. לאור העובדה שרק המעונות שהוקמו בשנים האחרונות נבנו על בסיס פרוגרמה אחידה, כל מעון נדרש להתאים את הפעלתו על פי המתווה המפורט להלן לתנאים הפיזיים הקיימים במעון שבניהולו.

2. מטרת המסמך

מטרת המסמך להנחות את מפעילי המסגרות לגיל הרך, רשויות מקומיות או ארגון המפעיל מעון יום או משפחתון בעל סמל אגף מעונות יום ומשפחתונים, אשר צו הפיקוח על המחירים חל עליו והמדינה משתתפת בשכר לימוד הילדים הזכאים לסבסוד השהים בו (להלן: "מסגרת לגיל הרך"), להיערכות לעבודה בשגרת הפעילות בימי קורונה.

3. עקרונות הפעלת מעון יום

3.1 מבנה מעון היום

הפעלה במבנה מעון יום שקיבל אישור ראשוני להפעלת מעון יום לפעוטות לפי חוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, התשע"ט-2018.

3.2 צוות המעון

הפעלת המעון באמצעות כוח האדם הקיים שאושר במסגרת האישור הראשוני לפעול ובלבד שאיש הצוות איננו נמנה על האוכלוסייה בסיכון כפי שהוגדרה על ידי משרד הבריאות. במידת הצורך, ניתן לנייד אנשי צוות בין מעונות.

3.3 סטנדרטים להפעלה

להוסיף על הנחיות משרד הבריאות, המעון מחויב לעמוד בכל נהלי אגף מעונות יום ומשפחתונים להפעלת מסגרת גיל רך.

3.4 מספר הילדים במעון

בהתאם להנחיות משרד הבריאות, הפעילות במעון היום תהיה בקבוצות קבועות של עד 17 ילדים בכל כיתה. ככל והביקוש למעון יעלה על ההיצע, ניתן לבצע:

1. ניווד ילדים בין מסגרות לגיל הרך (לא יתאפשר ניווד מארגון לארגון).
2. הורה המעוניין להעביר את ילדו לארגון אחר יפעל בהתאם לפרוצדורה שבשגרה.
2. פתיחת קבוצות בהתאם לביקוש (אין ביקוש לתינוקות ניתן לפתוח כיתה פעוטות או בוגרים).
3. קליטת ילדים בקבוצות רב גילאיות.
4. תעדוף ילדים בהתאם לנוהל סדר קבלת ילדים למעון יום בעל סמל

4. מודל ההפעלה

4.1 ימי ושעות פעילות

שעות הפעילות בתקופת קורונה כבשגרה, על פי [לוח זמני הפעילות](#) המפורט בנהלי אגף מעונות יום.

4.2 תקינה ותפוסה במעון

בהתאם להנחיות משרד הבריאות, הפעילות במעון היום תהיה בקבוצות קבועות של עד 17 ילדים, ובהתאם לגודל הכיתה, גילאי הילדים והשטח המינימלי לכל קבוצת גיל, באופן הבא:

כיתת בוגרים (25-32 חודשים)	כיתת פעוטות (16-24 חודשים)	כיתת תינוקות (עד 15 חודשים)	
17	17	17	מספר מקסימלי של ילדים בכיתה
2	3	3	מספר אנשי צוות חינוך-טיפול בכיתה
2.2	2.6	2.8	שטח מינימלי לילד בכיתה (מ"ר)
8-9	6	6	מספר מקסימלי של ילדים בקבוצה
2	3	3	מספר קבוצות בכיתה
1	1	1	מספר מטפלים בקבוצה

1. **כיתת תינוקות וכיתת הפעוטות** תחולק ל-3 קבוצות קבועות כל אחת, עם איש צוות חינוך-טיפול קבוע לכל קבוצה, בכל קבוצה עד 6 ילדים קבועים בקבוצה. כל אחד מאנשי הצוות יהיה אחראי להיגינה בקבוצה שבאחריותו.
2. **כיתת הבוגרים** תחולק ל-2 קבוצות קבועות, עם איש צוות חינוך-טיפול קבוע לכל קבוצה, בקבוצה אחת 8 ילדים קבועים ובקבוצה שניה 9 ילדים קבועים.
3. במטרה לתת מענה רחב ככל הניתן, יתאפשר שימוש בחדרי פעילות נוספים במעון או בחללים במבנים נוספים העומדים בכל נהלי המשרד לרבות אישור יועץ בטיחות ובהתאם לאישור פרטני שיינתן על ידי אגף מעונות יום ומשפחתונים.

4.3 שמירת על קבוצות קטנות וריחוק בין קבוצות

בגילאי לידה-3 לא ניתן למנוע לחלוטין מגע או לשמור על מרחק בין ילדים ולכן נדרשת הקפדה יתרה על היגינה ועבודה בקבוצות קטנות תוך הפרדה, ככל הניתן, בין הקבוצות בכל כיתה לאורך כל שעות הפעילות במסגרת.

1. **קבוצות תינוקות**, במידה שאיש צוות חינוך-טיפול נדרש להפסקה או עסוק בפעילות המונעת השגחה רציפה על הילדים בקבוצה, איש צוות אחר ישגיח מרחוק על הקבוצה, ייגש אליהם במידה של צורך רפואי או בטיחותי בלבד ולאחר מכן ירחץ ידיו כנדרש.
2. אין לחבר קבוצות בזמן אכילה או פעילות בחצר (ניתן להפריד לפי זמנים או מקום).

3. יש להקפיד על אחסון חומרי הניקוי והחיטוי כך שהתינוקות לא יוכלו להגיע אליהם. כמו כן יש להקפיד על שימוש נכון בחומרים כך שהיה במינון נכון כדי למנוע פגיעה בתינוקות כתוצאה מחיטוי יתר.

4.4 כללי היגיינה

1. **רחיצת ידיים** – על הילדים ואנשי הצוות להקפיד על רחיצה תכופה ויסודית של הידיים במהלך היום, תוך הקפדה יתרה לפני ואחרי מגע פיזי עם ילד, לפני ואחרי האכלה, לפני ואחרי שימוש בשירותים, ולפני החזרה למרחב הציבורי.
2. **האכלה** – לפני כל ארוחה יש להקפיד על רחצת ידיים של הילדים ושל אנשי הצוות במים וסבון. **פעוטות ובוגרים** יש להקפיד לבצע ניקוי יסודי של השולחנות בתחילת הארוחה ולאחריה. יש להקפיד, ככל הניתן, על שמירת מרחק בין הילדים ולמנוע העברת כלים ומאכלים. אספקת המזון תהיה כבשגרה תוך הקפדה על הנחיות משרד הבריאות. המבשל יוביל את עגלת המזון עד פתח הכיתות. נאמן הבריאות יכניס ויוציא העגלה עם סיום הארוחה.
3. **הפרשות גוף** – בעת מגע עם הפרשות גוף יש להשתמש בכפפות, לזרוק את הכפפות לאחר השימוש ולרחוץ ידיים במים בסבון (איש צוות חינוך-טיפול והילד כאחד). איש הצוות יבצע בנוסף חיטוי בתמיסת ספטול, יש לתת לתמיסה להתייבש לפני מגע עם ילדים.
4. **ערכות משחקים** - איש צוות חינוך-טיפול יגדיר מראש ערכות משחקים אשר מותאמות בנפרד לכל קבוצה. השימוש במשחקים יהיה לקבוצה המוגדרת בלבד. משחקים שאינם ניתנים לניקוי יוצאו משימוש הילדים.
5. **חיטוי** – כל אחד מאנשי צוות חינוך טיפול אחראי על שמירת היגיינה אישית כל זמן נוכחותו במעון ולוודא ניקוי המרחב שבשימוש הקבוצה שבאחריותו במהלך היום ובכלל זה:
 - **משטחי ההחטלה** בהתאם להנחיות משרד הבריאות על דרכי **מניעת התפשטות מחלות מדבקות בגיל הרך**.
 - **ערכות משחקים** בהתאם לנהלי משרד הבריאות במהלך ובסוף יום ולפני העברה בין קבוצות.
6. **עטית מסיכת פה ואף** - עפ"י הנחיות משרד הבריאות, יש צורך בשמירה על כללי היגיינה ורחיצה תכופה ויסודית של הידיים כמפורט במסמך זה. אין חובה על אנשי צוות המעון לעטות מסכה בתחום המעון, ואין צורך קבוע בכפפות.
7. **שימוש בחדרי שירותים (כיתות פעוטות ובוגרים)** - כניסת ויציאת הילדים אל חדר השירותים תעשה אחד-אחד ככל שניתן, תוך שמירה על הפרדה בין קבוצות ככל שניתן.
8. **מנוחת צהרים** - בשעת שינה נדרשת השגחה מתמדת של איש צוות חינוך טיפול בכל קבוצה.

4.5 תחזוקה יומית וניקיון

1. באחריות מנהל המסגרת לגיל הרך לוודא מוכנות יומית של המבנה לחזרת הילדים. פעילות זו תכלול את ניקוי הכיתות, המרחבים, השירותים, המסדרונות, המעקות, הידיות וכל מתקן, משטח, משחק או אביזר שהילדים נוהגים לגעת בו בשגרת הפעילות.

2. בסוף כל יום יתבצע חיטוי יסודי של כל הכיתות והמרחבים המיועדים לקליטת ילדים. לאחר ניקיון במים וסבון יש לבצע ניגוב בתמיסת כלור 0.1%, זאת אומרת 40 מ"ל אקונומיקה ב-1 ליטר מים. לאחר הניגוב יש לתת למשטח להתייבש.

4.6 כללי כניסה למסגרת הגיל הרך

1. באחריות ההורה להביא את ילדו למסגרת לגיל הרך ולאסוף אותו בסוף יום הפעילות.
2. בשעת קבלת הילדים, יוצב **מנהל המעון** או עובד מטעמו בכניסה, ועיקרי תפקידו:
 - הקפדה על חבישת מסכה לכל הנמצאים במרחב הציבורי (למעט הפעוטות).
 - לקיים בקרה באופן בו לא תיווצר התגודדות בפתחי הכניסה ויישמר מרחק של 2 מטר בין ההורים המוסרים את ילדיהם בכל עת.
 - לוודא כי ההורה יביא את ילדו עד הכניסה למעון ויעבירו למטפלת הקבועה ללא שהות מיותרת. יש לוודא כניסה של הורה אחד בכל פעם לשטח המעון (הורה יוצא - הורה נכנס).
 - לוודא רחיצת ידיים מיד בכניסה למעון היום וחלוקת הילדים בהתאם לכיתות ולקבוצות שנקבעו להם במסגרת מתווה הפעילות.
 - כדי למנוע התקהלות, מומלץ להביא ולאסוף את הילדים למסגרת בצורה מדורגת.
3. ילדים ואנשי צוות **לא יורשו להיכנס למסגרת הגיל הרך ללא הצהרת בריאות חתומה** בהתאם לנוסחים המפורטים בנספח למסמך זה.
4. טפסי ההצהרה החתומים של צוות מסגרת הגיל הרך ושל הילדים, יאספו ויתויקו בתיק המעון.

4.7 שגרת פעילות בימי הקורונה

1. הפעילות בתקופת הקורונה תתקיים בקבוצות קבועות כדי ליישם את כללי שמירת המרחק הפיזי המתחייב מהוראות משרד הבריאות.
ככלל, **הורה או כל אדם אחר לא יורשו להיכנס למבנה מעון היום**, אלא במקרה חירום ובאישור מנהל המסגרת לגיל הרך.
2. על צוות המעון להקפיד על כללי היגיינה, חיטוי ורחיצה תכופה ויסודית של הידיים לאורך היום.
3. יש לאוורר ככל האפשר את הכיתות והחללים בהם מתקיימת פעילות ולהשאיר את החלונות פתוחים ככל הניתן.
4. על צוות המעון ללבוש חלוק (או חולצה ארוכה) בכל שעות הפעילות. החלוקים יחוטאו מדי יום.
5. במגע עם הפרשות גוף, יש לעטות כפפות. בסיום יש להשליכן למיכל פסולת ולחטא ידיים לאחר מכן כמפורט במסמך זה ובהתאם לנהלי משרד הבריאות.
6. במעבר בין חללים במעון (חדר גיימבורי, פינת ספר וכו') או ביציאה לחצר, יש להקפיד על הפרדה בין כיתות וקבוצות ולהקפיד על כללי היגיינה וחיטוי משטחים ומתקנים לפני כל שימוש, כמפורט במסמך זה ובהתאם לנהלי משרד הבריאות.
7. מגע וחיבוק בין אנשי הצוות לילדים חשוב להתפתחותם התקינה במיוחד בעת הזו. ויש לפעול תוך הקפדה על נהלי משרד הבריאות ככל שניתן.

4.8 עדכון ושיתוף ההורים

1. מומלץ כי מנהל המסגרת לגיל הרך יקיים תדריך תקופתי להורים (לכולם יחד או בקבוצות) באמצעים דיגיטליים, ויפרט על אופן ההתנהלות החדשה.
2. דיווח ההורים – ההורים מתבקשים לדווח, בהקדם האפשרי, אם מחמת אי עמידה בתנאי הבריאות או כל סיבה אחרת, קיימת מניעה להגעה של ילדם למעון היום.

5. דגשים פדגוגיים לעבודת צוות מסגרת לגיל הרך בשגרת הפעילות בימי קורונה

- 5.1 מנהל המסגרת היום יוביל את יישום מתווה החזרה המדורגת לפעולה בתאום עם גורמי המקצוע במעון (מדריך חינוכי, צוות חינוך-טיפול במעון, גורמי רווחה, וכו').
- 5.2 המדריך החינוכי או רכז המשפחתונים הינו גורם מרכזי לחיזוק הבריאות הנפשית של הילדים ושל הצוות החינוכי ובעידוד שמירת הקשר המתמיד בין ההורים למסגרת.
- 5.3 עבודה בקבוצות קטנות תאפשר קשר אישי עם כל אחד מהילדים וחשוב לראות במציאות המתהווה, הזדמנות לקיום עשייה תואמת התפתחות המתייחסת להבדלים האינדיבידואליים בין הילדים. מנהל המסגרת בשיתוף המדריך החינוכי או רכז המשפחתונים ירעננו את התוכנית החינוכית הקיימת, כולל סדר היום ויתאימו אותה לאורחות החיים בימי קורונה.
- 5.4 באחריות המדריך החינוכי לשים דגש על ארגון ואבזור סביבה חינוכית מותאמת לתקופה שבה אנו מצויים ולדאוג לאווירה שקטה ורגועה.
- 5.5 בכיתת התינוקות יש לדאוג לסביבה פיזית המשדרת רכות ותחושה של בית. בכיתות הפעוטות והבוגרים קיימת חשיבות ביחוד בתקופה זו לאבזר ולאפשר נגישות לאורך כל היום לאביזרי משחק דרמטי כגון: בובות, כלי אוכל, מכוניות, קוביות, אביזרי לבוש וכד' וכן לתכנן התנסות עם חומרים.
- 5.6 בתקופה סוערת זו, שבה גם המבוגרים חווים אי וודאות, חשוב להקשיב, לתמוך ולהדריך את הצוותים בטרם החזרה לשגרה ובמהלכה, לקיים ולתחזק קשר רציף עם הורי התינוקות והפעוטות לחילופי מידע הדדיים הנוגעים לילדיהם.

6. דגשים למנהל מסגרת הגיל הרך

- 6.1 בנוסף על תפקידי מנהל מעון היום בשגרה, באחריות מנהל מעון היום, לוודא עמידה בכלל הנחיות המשרד לרבות נהלי משרד הבריאות והוראות צו בריאות העם, בהתאם למתווה כמפורט במסמך זה ובכלל זה חלוקת כיתות מעון היום בהתאם להנחיות והדרכת נאמני ההיגיינה בעניין ההקפדה הנדרשת ביישום הנחיות משרד הבריאות לשמירת ההיגיינה ובריאות הילדים וצוות העובדים.

6.2 חזרה לפעילות בהתאם להנחיות משרד הבריאות

- איסוף הצהרות בריאות מכלל הילדים כתנאי לכניסה למסגרת
- איסוף הצהרת בריאות לעובד במסגרת לגיל הרך
- ריכוז רשימת נוכחות יומית של ילדים ואנשי צוות

7. הנחיות כלליות

- 7.1 דיווח על איש צוות או ילד המפתח תסמינים במסגרת לגיל הרך נתוני בריאות ותסמינים העלולים להצביע על חשד שאדם מסוים חולה ו/או נשא של מחלת הקורונה בדגש לתנאים הבאים:
- חום גוף מעל 38.0 מעלות צלזיוס.
 - תסמינים אופייניים לנגיף הקורונה: שיעול, קשיי נשימה, או כל תסמין נשימתי אחר.
 - הנחיה להישאר בבידוד ביתי.
 - נמצא בביתו אדם, אשר אומת כחולה קורונה.
1. במקרה שילד חש ברע, על הצוות המעון להפריד אותו משאר הילדים ולדווח להוריו על מנת שיגיעו מיידית לאסוף אותו. באחריות ההורה, לעדכן את מנהל המסגרת לגיל הרך במידה שמדובר בתסמינים של נגיף הקורונה והמשך הטיפול בילד.
2. אם איש צוות חש ברע, עליו לסיים את עבודתו, לדווח למנהל ולעזוב מיידית את מעון היום.
3. בכל אחד מהתרחישים המפורטים לעיל, יש לפעול בהתאם לנהלי משרד הבריאות, ולדווח מיידית למשרד הבריאות אודות האירוע וליידע מיידית את ההורים.

8. עקרונות הפעלת משפחתון

1. משפחתון - הפעלה במשפחתון מוכר על ידי אגף מעונות יום (בעל סמל).
2. מנהל המשפחתון - תחזור לשגרת עבודה ועל פי הנחיות משרד הבריאות.
3. תפוסה - עד 5 ילדים.
4. קבלת הילדים למשפחתון - בהתאם לנהלי האגף.
5. ימי ושעות הפעילות - המשפחתונים יפעלו בהתאם לשעות הפעילות הקבועות בנהלי האגף.

9. עלויות וסבסוד (מעונות סמל):

1. סבסוד - הורים העומדים במבחני התמיכה של האגף זכאים להשתתפות בשכר הלימוד.
2. שכר לימוד - אין לגבות מההורים שכר לימוד מעבר למחיר המרבי שיקבע

10. נספחים

נספח 1 – הצהרת בריאות הילד

הצהרת בריאות הילד

(ימולא על ידי ההורה)

שם הילד: _____ ת.ז.: _____ תאריך לידה: _____
פרטי מעון היום/משפחתון (שם וכתובת): _____
שם מנהל מעון היום/משפחתון: _____
שם ההורה: _____ טלפון נייד: _____
שם ההורה: _____ טלפון נייד: _____

אני מצהיר בנוגע לילדי כדלהלן:

- חום הילד יבדק כל בוקר לפני היציאה למעון היום/משפחתון. אם החום בבדיקה ו/או ביומיים שקדמו לה מעל 38.0 מעלות צלזיוס, הילד לא ייצא למעון היום/משפחתון ואנו נעדכן בכך את מנהל מעון היום/משפחתון.
- אני מתחייב לעדכן את מנהל מעון היום/משפחתון על כל חריגה מהתנאים שצוינו לעיל.

באנו על החתום:

תאריך

חתימת הורה

תאריך

חתימת הורה

נספח 2 – הצהרת בריאות לעובד במסגרת לגיל הרך

הצהרת בריאות לעובד מסגרת לגיל הרך

הצהרת בריאות של עובד במסגרת לגיל הרך (מנהל, מחנך-מטפל, מבשל, מטפל משפחתון וכו') תמולא על פי הנחיות משרד הבריאות, [קישור להצהרת הבריאות באתר משרד הבריאות](#)

שם העובד: _____ ת.ז.: _____

תפקיד: _____ טלפון נייד: _____

פרטי מעון היום/משפחתון (שם וכתובת): _____

שם הארגון המפעיל: _____ שם מנהל מעון היום/משפחתון: _____

אני מצהיר כי:

- נערכה מדידת חום בבוקר הפעילות, לי ולמתגוררים עמי לא היה חום מעל 38.0 מעלות צלזיוס בבוקר או ביומיים הקודמים.
- איש מהמתגוררים עמי אינו מחויב בבידוד לפי הנחיות משרד הבריאות.
- אין לי או למי מהמתגוררים עמי, תסמיני קורונה (שיעול, קושי בנשימה או כל תסמין נשימתי אחר)

על החתום:

תאריך

חתימת העובד

